

EXPUNERE DE MOTIVE

Ministerul Educației și Cercetării finanțează programele din cadrul Planului național pentru cercetare-dezvoltare și inovare, conform prevederilor Legii nr.95/ 1998 pentru aprobarea Ordonanței Guvernului nr.8/1997 privind stimularea cercetării-dezvoltării și inovării și ale Ordonanței Guvernului nr.28/1998 pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.59/1997 cu privire la finanțarea, în sistem descentralizat, în domeniul științei, tehnologiei și inovării.

Conform prevederilor art.7 alin.(1) din Ordonanța Guvernului nr.59/1997 “Ministerul Cercetării și Tehnologiei și, după caz, orice altă autoritate contractantă, poate acorda contractorului, în limita bugetului de care dispune și în baza contractului de finanțare, o plată în avans, cotă-parte din valoarea contractului”, iar potrivit alin.(2) din același articol “Limitele maxime ale cotei părți, care constituie avansul, sunt stabilite prin hotărâre a Guvernului”.

Prin Hotărârea Guvernului nr.48/1998 pentru aprobarea Normelor metodologice privind finanțarea, elaborarea, atribuirea și implementarea, în sistem descentralizat, a programelor/proiectelor de cercetare-dezvoltare și de stimulare a inovării, la art.31-33 și art.27- 29 din Anexa nr.4 la Normele metodologice, au fost stabilite limitele maxime ale cotei părți, condițiile de acordare și recuperare a avansului preliminar acordat, garanțiile solicitate pentru acordarea sumelor în avans.

Legislația specifică de finanțare a programelor cuprinse în Planul național, care au o durată multianuală, conform prevederilor actelor normative prezentate mai sus, impune:

a) acordarea unei singure plăți în avans, cota parte din valoarea contractului de finanțare - programele au durată multianuală și contractele de finanțare sunt încheiate pentru perioada aferentă, deci o valoare de contract ridicată față de alocațiile bugetare anuale;

b) prezentarea unei garanții echivalente cu valoarea avansului;

c) recuperarea avansului pe toată durata contractului,

Aceste prevederi cuprinse în legislația specifică conduc la următoarele neajunsuri:

a) imposibilitatea asigurării plăților în avans pentru toate programele, în condițiile în care acestea au fost demarate simultan;

b) imposibilitatea asigurării garanțiilor de către contractori ținând seama de faptul că, pe de o parte, acestea presupun imobilizări de mijloace de care acestea nu dispun (dacă ar dispune de ele nu ar mai solicita plata în avans) sau ar trebui să garanteze cu mijloace fixe dar, în marea majoritate acestea se află în proprietatea publică a statului și, conform legislației în vigoare, sunt inalienabile și imprescriptibile.

În realizarea programelor componente ale Planului național, rolul determinant revine institutelor naționale de cercetare-dezvoltare, universităților, institutelor Academiei Române și ale academiilor de ramură.

c) determină greutăți în execuția bugetară determinată de execuția bugetară multianuală - acordarea de credite bugetare care nu se utilizează în cursul anului bugetar și nici nu se anulează la sfârșitul acestuia dacă nu sunt utilizate - situație care în cadrul legislativ general nu este reglementată.

În concluzie, prin prezenta ordonanță se dorește armonizarea legislației specifice în domeniu, cu cadrul legislativ general prin:

a) acordarea unui avans preliminar numai pentru inițierea programului/proiectului, cuantumul acestuia fiind strict legat de cheltuielile necesare pentru realizarea activităților specifice și oricum acordat pentru o durată scurtă de timp – de regulă 3 luni;

b) acordarea de avansuri pe stadii de realizare a contractului de finanțare, aspect foarte important mai ales la contractele de finanțare pentru execuția/realizarea proiectelor de cercetare-dezvoltare și de inovare;

c) recuperarea avansurilor acordate până la sfârșitul anului bugetar sau justificarea acestora în cazul în care urmează a fi recuperate în anul următor;

d) stabilirea condițiilor de acordare și recuperare a avansului prin contractul de finanțare.

Aceste măsuri vor asigura utilizarea mai eficientă a fondurilor publice, îmbunătățirea planificării și programării resurselor bugetare și vor impulsiona implementarea programelor de cercetare-dezvoltare și inovare prin finanțarea ritmică de la bugetul de stat.

Întrucât toate cele 14 programe componente ale Planului național, aprobate prin hotărâre a Guvernului, au fost lansate, aflându-se în faza de implementare, fiind în derulare peste 2.500 de contracte de finanțare pentru realizarea de proiecte de cercetare-dezvoltare și de stimulare a inovării, a căror valoare pentru anul 2002 se ridică la peste 800 miliarde lei, se impune adoptarea prezentei ordonanțe.

Ținând seama de numărul foarte mare de beneficiari ai acestor măsuri, de impactul favorabil asupra execuției bugetare și asupra beneficiarilor de fonduri, apreciem justificată și oportună promovarea acestor măsuri.

Față de cele prezentate mai sus, a fost întocmit proiectul de lege alăturat în vederea aprobării Ordonanței Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.59/1997 cu privire la finanțarea, în sistem descentralizat, în domeniul științei, tehnologiei și inovării, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU
Adrian Năstase